

vznikají hromaděním špíny a výkalů, znečisťováním studní, přeplněním a ne-přiměřeností bytů, obzvláště bytů hromadných, nocleháren a hospod, zdraví škodlivým stavem veřejných budov a ústavů, dále špatnými potravinami a zbožím požitkovým. Rovněž mají obce za příčinou účinného potlačování cholery všechna opatření již napřed zařídiť, jež z vlastní působnosti vykonati mají.

Kdežto ohledem k zdravotně-policejní ochraně na jiných závisíme, žáleží nás, abychom osobní náchylnost onemocnění rozumným upravením způsobu svého života — životosprávy — zmenšili, ústrojí své sili a tak životosprávné ochrany dosáhli.

2. O způsobu života v dobách cholery.

Základní pravidla, jimiž v dobách cholery se řídit máme, jsou tyto: **Sílení ústrojů a pokud možné vytrhání se příležitosti k nákaze.**

V prvejším ohledu prospěšny jsou:

Ohledně čivové soustavy:

Duševní klid, přiměřené střídání práce se zábavou, veselost, dostatečný noční odpočinek, vytrhání se přemáhání, trvalého rozčílení, jakož i výtržnosti všeho druhu.

Rušení pravidelných výkonů jednotlivých ústrojů seslabuje též naše čivstvo.

Ohledně zažívacích ústrojů:

Mírnost v jídle a pití, nepřeplnění žaludku obzvláště večer, vytrhání se nesrovnaných nápojů a jídel jako piva a mléka, vody a ovoce, příliš studených a příliš kyselých jídel a nápojů, zmrzliny, příliš studeného piva, většího množství okurkového salátu, kyselého ovoce a podobných jídel, pak všech jídel nezáživných a oněch, jež příčinou průjmu bývají, dále jídel příliš tuhých a mastných, nápojů jako vína, piva, kořalky, burčáku v přílišné míře, obzvláště mladého piva, pití před obědem; konečně třeba si hleděti pravidelné stolice, dbáti o dostatečné solení a mírné kořenění jídel.

Záhadno jest po jídle pít něco vody, do níž jsme byli několik kapek rozředěné kyseliny solné přimíchali.

Vyskytneli se průjem, poživejmež slíznatých polévek, jako krupicové, rýžové, uvařené po případě s malou přísadou sálepou, jezme jen málo suchého snadně stravitelného jídla, jako masa bez omáčky, žemličky, žádné zeleniny — pijmež něco červeného vína a čokolády a pošleme, trvá-li průjem déle, pro lékaře.